

EL

MAGAZÍN

Divendres, 24 de juny de 2021

MÚSICA ■

Sílvia Pérez Cruz triomfa als premis Alicia 2021, recollint un doble guardó

TECNOLOGIA ■

Protegir el mòbil durant l'estiu: evitar les altes temperatures

ECONOMIA ■

Les pessetes, a punt de desaparèixer definitivament

ALBERT LLIMÓS

MATTHEW TREE

“Els mitjans de comunicació tenen una tendència encara a parlar de races”

ENTREVISTA

MATTHEW
TREE

“ Vaig fer un llibre adreçat a la gent blanca, no soc ningú per explicar com és el racisme als que el viuen ”

El títol del darrer llibre de Matthew Tree (Londres, 1958) reproduïx una frase que tothom ha sentit en alguna ocasió. ‘No sóc racista, però...’ (Ed. Destino) és un manual molt entenedor per identificar i combatre el racisme que potser encara portem a dins, encara que no ens ho sembli. L’escriptor va desfent tòpics un rere l’altre, com ara que els immigrants no paguen impostos, que venen de cultures ‘inferiors’ o, fins i tot, que no són capaços d’entendre o parlar la llengua catalana.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

El llibre comença parlant d’un fet que va passar l’any 1919, a Sant Feliu Sasserra: uns agents dels Mossos maltracten un noi d’origen africà durant un desallotjament, i un dels policies li diu “Sí, soc racista. I molt!”. Aquest individu ni tan sols s’esforçava a dissimular-ho?

Primer de tot, aquest antiavalots pertany als Mossos, però en molts altres cossos de policia d’Europa hi ha seccions en què el racisme s’ha estès força. La Policia Metropolitana de Londres, sense anar més lluny, encara té molts problemes amb el racisme. A aquest home el faig servir com una mena de fil narratiu al llarg del llibre: algú que diu que és racista, bàsicament no sap què està dient. Està reconeixement que és un ignorant, és a dir, que ignora el que som els éssers humans: no sap que el racisme és un invent europeu relativament recent, i no sap que desapareix definitivament als anys 70 del segle passat, amb la confirmació de que l’*Homo sapiens sapiens* ve de l’Àfrica oriental. El racisme, per tant, és una cosa pseudocientífica i anacrònica: és com si el mateix policia hagués dit: “Jo soc alquimista. I molt!” Quan el policia va dir això, no era conscient de com s’estava autoqualificant.

De fet, es pot dir que les races no existeixen?

Els mitjans de comunicació, arreu, tenen encara una tendència a parlar de races. Quan només estan parlant de persones amb fenotips –aspectes físics– diferents. És la diferència més superficial que hi pot haver entre éssers humans, des del punt de vista genètic. Però si contínuament estem parlant de *problema racial* o de *política racial* reforçarem, ni que sigui inconscientment, aquesta idea que encara podem parlar de races. I les races havien existit, però en el passat: n’hi havia 16, a més de l’*Homo sapiens*, i van desaparèixer fa milers d’anys.

Els científics, curiosament, van ser responsa-

bles de la difusió del racisme?

Utilitzo l’exemple d’Isaac Newton, un científic importantíssim que va formular teories sobre la física que encara avui son vàlides. Però va dedicar la major part del temps de la seva recerca a l’alquímia, la transformació de qualsevol matèria en or pur. És molt semblant al cas d’altres científics europeus que van desenvolupar les teories racistes: ho encerten molt en els seus descobriments en altres matèries, però cometes l’error de donar per descomptat que hi havia races amb característiques diferents, i que hi havia diferències jeràrquiques entre elles. La tesi s’escampa entre la població d’Europa i els Estats Units a finals del segle XIX i es transforma en fets reals al segle XX: exterminis massius, expulsions, *apartheid*...

En el llibre es dedica a desmuntar una sèrie de tòpics, com el que diu que els immigrants reben la major part d’ajuts socials o que els seus establiments comercials tenen un tracte especial. Ja fa anys que corre, i no s’ha pogut desmentir. Com creu que s’ha d’actuar davant d’això?

Amb xifres. Perquè no és cert. Agafem el tema de les botigues: s’ha demostrat del tot que paguen els seus impostos. I que si tenen obert fins tard a la nit és perquè poden: no hi ha cap botiga que no tingui la seva llicència. Com és que alguns es queixen de la botiga pakistanesa o xinesa de la cantonada però no de botigues de grans cadenes que també tenen horaris amplis i no en senten cap comentari? Per tant, és un plantejament clarament racista. No es diu prou que són contribuents nets a l’erari públic. I evidentment, reben ajuts en la mesura que en rep tothom qui té ingressos baixos. Però ni més ni menys que qualsevol altre ciutadà. I torno a posar al llibre les xifres que ho demostren.

També és una dada que més de la meitat de les identifications policials són a persones de fenotip diferent al blanc, utilitzant la seva terminologia.

Poso l’exemple d’un amic dels meus fills, que

amb 17 anys havia estat aturat, interrogat i escorcollat per policies. És fill de brasiler negre i catalana blanca, i com que és actor de professió agafa l'AVE força sovint. Tant a Madrid com a Barcelona tenia problemes amb la policia: persona negra, molt jove, i viatjant amb l'AVE, què deu estar fent? Fa molt poc vaig fer una feina per a l'Oficina de Drets Civils i Polítics de la Generalitat i em van explicar que havien parlat amb associacions de diferents comunitats amb la idea de contribuir a un ambient menys racista a Catalunya. Tothom es va mostrar molt obert, però els Mossos no, no els agradava gens la idea de participar-hi. No perquè siguin tots racistes ni molt menys, però sí perquè tenien la sensació que de cop i volta rebrien moltes crítiques.

El dia que hi hagi Mossos amb fenotips diferents, fet que ara és excepcional, canviaran les coses?

Potser sí, però n'hi ha d'haver realment. A la Policia Metropolitana de Londres van reclutar el seu primer agent negre als anys 70, un anglès de fenotip afrocaribeny. Va patir tant dins del cos –insults, o fins i tot una pallissa per part d'altres policies tot i que ell mostrava la seva placa– que va escriure un llibre sobre la seva experiència. Amb un no n'hi ha prou. Penso que un cos policial ha de correspondre en tots sentits a la societat que protegeix. Per tant, el percentatge de policies afrocatalans hauria de correspondre's amb el del país.

Hem posat el cas dels policies, però imagino que això hauria de ser en tots els àmbits...

A poc a poc estan començant a sortir fenotips diferents en tots els àmbits. Però han trigat a posar una cara negra en un anunci publicitari, per exemple. I si mirem els programes de televisió o les telesèries, no són gaire representatives de la societat. Si els meus fills van anar a un institut públic on hi havia estudiants de tota mena de fenotips –catalans, tots– com és que això no es reflecteix en una telenovel·la?

A mesura que els fills dels que van migrar aquí accedeixin a llocs de responsabilitat social, no es corregirà la tendència? Hi té esperança?

Sí, i és inevitable que passi. Ja hem tingut un conseller de la Generalitat nascut aquí i de pares nord-africans. Però això ha de ser habitual fins al punt que la gent ni ho vegi. A Anglaterra, després de molts anys de racisme descarcat, és absolutament normalitzat tenir un ministre negre. O un alcalde de Londres d'origen pakistanès.

Tot i que al llibre explica que vostè va néixer i créixer en una Anglaterra més homogènia...

Vaig començar a tenir amics angloafrocaribenys, de jove, amb tota normalitat. Mentre que quan era un nen, fos a l'escola que fos, només hi havia un negre. El negre.

Em fa pensar en l'escena que descriu d'un jove que entra en un local i se sent observat perquè és l'únic amb un fenotip diferent. I això passa a Catalunya, avui.

I això hauria de desaparèixer! Estem parlant de persones catalanes, nascudes aquí. Tot el país pertany a aquesta gent: els locals, els carrers i les muntanyes. Igual que pertanyen als catalans blancs. És un cas de microracisme, un racisme gairebé inconscient de gent que, senzillament, mira. El protagonista d'aquest episodi és un jove que rapeja –en català– i es pregunta què passa amb els que el miren. Mentre que als joves de la seva edat ni els entra al cap una actitud com aquesta. La cosa va canviant, però si hi ha locals en què un afrocatalà se senti incòmode, és inacceptable.

Hi ha un viatge a Tanzània que a vostè el canvia. Què va passar?

Va ser catàrtic, en certa manera. El racisme inconscient del qual li he estat parlant, jo l'he tingut durant bona part de la meua vida. No vol dir que hagi estat racista, però sí que no m'he sentit del tot còmode parlant amb gent de fenotips diferents. Perquè és com si t'estiguessis vigilant a tu mateix: no vols somriure massa, o fer servir una paraula que es pugui malinterpretar, i no actues amb naturalitat. Volia eliminar els últims rastres d'aquesta actitud i vaig anar a l'Àfrica per fer la novel·la *De fora vingueren*. A

“El racisme és tan antiquat que hauria d'estar fora de tota consideració. Ni s'hauria de considerar un problema, sinó una quincalla del passat”

Tanzània, m'acostumava tant a estar amb gent africana que jo mateix oblidava que era un blanc europeu. I el dia que en vaig veure dos, a més vestits de blanc, vaig pensar: “Que diferents!” Sense pensar que jo tenia el mateix fenotip que ells. En aquell moment vaig sentir que els últims rastres de racisme s'havien esfumat. I vaig escriure el llibre per acabar en aquest punt, al qual tots tenim la possibilitat d'arribar. Per això l'adreço a gent blanca, com diu el subtítol: *Un manual per a les persones de pell pàl·lida*. No soc ningú per explicar com és el racisme als altres, que ja saben prou bé com és l'experiència que viuen.

És un llibre militant, un manifest?

És més assaig que pamflet. No escriuré més sobre el tema, ja són tres llibres incloent-hi la novel·la (*Negre de merda* i *De fora vingueren*). Volia posar un punt final, també per a mi mateix: el racisme és tan absurd, tan antiquat, que hauria d'estar completament fora de consideració, cosa que crec que ja està passant en les generacions joves. Ni tan sols s'hauria de considerar un problema, sinó una quincalla del passat, una andròmina.

Al llarg de l'entrevista utilitza termes com afro-

català. És important la precisió en el llenguatge?

Posem per cas la paraula *negre*. Els mateixos afrocatalans la fan servir amb normalitat, i els seus amics blancs, també. Tot depèn del to. Va ser una periodista anglojueva, que em va explicar això. Ella és molt crítica amb la política d'Israel, i jo li vaig demanar com distingia aquells que ho fan en el mateix sentit que ella –sense ser jueus– o els que ho fan des de l'antisemitisme. “El to és el que importa”, em va dir. Per això jo intento ser molt específic. Als hospitals anglesos, per exemple, parlen de *black english*, *white english* o *asian english* en anotar les teves dades. Algú pot pensar que és fer un perfil racial, però no: és per dir que tots som anglesos, incloent-nos a tots.

Excloure les persones de fenotip no europeu del català, parlar-los d'entrada en castellà, és també excloure'ls?

Hi ha milers de persones que han après el català, però que quan el fan servir no se'ls contesta en català. I sobretot si tenen fenotip africà. Tu pots haver-te llegit el *Tirant lo Blanc* i et parlaran amb un castellà macarrònic, com si fossis menys intel·ligent. És un gran problema. Jo, el que faig amb tothom és donar-los el benefici del dubte. És a dir, els parlo en català, i si diuen que no l'han après encara o no l'entenen, trobem un idioma en què ens puguem comunicar. El que m'ha sorprès és el comportament dels catalanoparlants. Un exemple: a Barcelona, en una taula, tres catalanoparlants blancs i el cambrer negre. Els altres li demanen tot en castellà i jo, en català. I el cambrer em contesta: “Vols que l'aigua sigui fresca o natural?” Per a mi, fer això és normal. Hi ha un 50% de possibilitats que em contestés en català, però com és que els altres comencen en castellà? Fa poc, una coneguda meua que és afrocatalana em deia que encara es troba amb el comentari: “Que bé que parles el català!” És una persona que té més de trenta anys, que va ser adoptada per una família catalana i escolaritzada completament en català. El subtext del comentari és: “Que bé que parles el català, per ser negra!”

OPINIÓ

Carles Duarte

Escriure per comprendre, llegir per ser

Si el prestigiós crític i pedagog Joan Triadó, home clau de la resistència cultural antifranquista, de qui enguany commemorarem el centenari del naixement, l'encertava quan es referia al segle XX com un Segle d'Or de la literatura catalana, cal celebrar que el segle XXI hagi consolidat, gràcies a l'esperit d'exigència i al talent dels joves autors i al coratge dels nostres editors, l'alta qualitat de la producció literària en llengua catalana. I, si ens referim a la poesia, tot i que és cert que la mort de personalitats com Montserrat Abelló, Francesc Garriga, Joana Raspall, Màrius Sampere o Joan Margarit deixen dins nostre la consciència de pèrdua d'unes veus excepcionals, també ho és que altres poetes de generacions posteriors n'agafen el relleu d'una manera admirable, com és el cas de Josefa Contijoch, Jaume Pont, Francesc Parcerisas, Montserrat Rodés, Maria Josep Escrivà, ... Hi ha, doncs, continuïtat en l'excel·lència. I en poesia això passa per un combat incansable amb la paraula per extreure'n la plenitud del foc i de la llàgrima, del goig més absolut i la desolació més esfereïda, perquè els versos esdevinguin aquella "última casa

de misericòrdia" que volia Joan Margarit. El poeta escriu sovint per comprendre, per comprendre's, però també per compartir, perquè els qui s'acostin als seus textos trobin en la lectura una invitació a ser, a existir més intensament. En aquesta ocasió em vull aturar en el

Des de la lucidesa que ens aporten les experiències que anem incorporant a la nostra mirada, ens esforcem a interpretar millor qui som

darrer llibre de Montserrat Rodés, *Tot és altre*, una obra que ens impressiona profundament pel tractament que l'autora hi fa de la transformació i la reconstrucció incessant de la identitat. Amb el pas dels anys adquirim una percepció creixent dels canvis que s'han anat produint dins nostre en les edats successives.

Des de la lucidesa que ens aporten les experiències que anem incorporant a la nostra mirada, però també des de la distància que aprenem a establir respecte a l'immediat, ens esforcem a interpretar millor qui som i el que ens vincula als altres, al paisatge, al planeta, a l'univers. La poesia de Montserrat Rodés ens recorda, posem per cas que "potser només hi ets de pas" i ens parla de la inquietud i un cert vertigen que ens colpeixen quan ens adonem com ens anem desprenent de la llum ("No esperava res més / que el somni que no torna"), com "dins teu, mor el temps" i el sentiment de nostàlgia o el pes feixuc de les absències es fan més quotidians: "És hora de franquejar / tots els contorns de l'absència". Montserrat Rodés ens en parla serenament i ho fa amb poemes breus, de versos cisellats amb mà precisa, amb un llenguatge tensat com un arc que aspira a la diana de l'exactitud, però que encara més anhela la veritat, nua, però no pas freda, sinó amb la densa humanitat que teixirà un vincle decisiu, essencial entre Montserrat Rodés i els qui es capbussin en l'aventura extraordinària, corpredora de llegir-la.

Susanna Barquín

DE ROSSEGONS

Què hi fem?

Tinc una coneguda que explica que quan el cap la sorprèn amb preguntes sobre qui és, què fa aquí i quin sentit té tot això, es prepara un tallat o esbronca algú. Em sembla que ha trobat una aplicació pràctica als consells de psicologia de saló sobre educar el pensament negatiu perquè no faci males passades.

Segur que la pregunta sobre la raó de l'existència ens porta a entrar en un bucle sense fi. A més, donaria per bo que aquestes preguntes existencials apareixen quan tenim algun sotrac i ens hem d'aturar a recompondre'ns, que és justament quan més vulnerables som a les malifetes de la ment perversa.

Quan tot va rodat, o quan no hi ha novetats, anem fent. Fa uns anys, la revista *El Ciervo* va convidar 22 persones relacionades amb diferents àmbits professionals a respondre breument a la pregunta què fem aquí.

La majoria d'ells van fer èmfasi en el pròxim i en la necessitat d'entendre la humanitat com una comunitat amb la qual tenim un compromís: hem de fer el bé. Som aquí per un accident còsmic, però ja que hi som, perseverem, perquè forma part de la nostra naturalesa fer-

ho, o ens acomodem, o mirem de fer més o menys feliços els que tenim a la vora.

No sé si faig un bon resum, en tot cas el reportatge és accessible *on line*. A mi em queda sempre mal gust de boca quan llegeixo o escolto massa gent que predica sobre la bondat de fer alguna cosa pels altres.

Estic convençuda que som aquí per fer-nos companyia els uns als altres i fer-nos sentir segurs

Si només la meitat fos cert, em poso a comptar, de ben segur que hauríem arreglat el món. No vull semblar cínica, que jo també estic convençuda que som aquí per a fer-nos companyia els uns als altres, i fer-nos sentir segurs.

La cosa és que penso que, llevat d'aquelles excepcions que deixen empremta, la majoria no anem més

enllà de les paraules i les bones intencions. I segur que amb un parell de petites modificacions en la conducta faríem un bé extraordinari a la humanitat.

Llanço una proposta senzilla i barata: modificar el llenguatge per evitar ofendre o atacar comunitats per comportaments individuals. Pensem que quan es va encetar la cursa contra els musulmans -hi ha qui diu que arran de l'atac a les Torres Bessones, un acte terrorista en què estaven involucrades persones concretes, no els 1,9 milions de musulmans que hi ha al món-, vam donar llum verda a les persecucions de molta gent pel sol fet de tenir una fe o haver nascut en un país determinat.

Hem arribat al punt que, a la regió xinesa de Xinjiang, algú pot acabar en un camp d'internament pel fet de refusar l'alcohol o el tabac, perquè es considera que segueix el codi de l'islam. També hi ha bones persones que pateixen la violència extremista en nom d'una divinitat, sí.

I segur que quan deixem de ser contrafanàtics amb el llenguatge podrem discutir més i millor sobre els fanatismes i les conseqüències.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

La cultura de la indulgència

La cultura judeocristiana està construïda sobre la culpa i el càstig que, es creu, li resulta inherent i li dona sentit. La idea sempre ha estat pretendre construir la societat a partir d'uns individus disciplinats a partir de la por. Més que la causalitat de les coses, es busca en el comportament inadequat de les persones, de les debilitats, que ha de ser motiu d'escarment i vergonya pública. El codi penal és ple de tipus delictius que van associats a penes de presó, lloc en el qual es purga la pena i, santa ingenuïtat, se segueix un procés de penediment i de rehabilitació. Siguem clars, les presons no serveixen pràcticament per a res i són l'evidència que alguna cosa no funciona en el nostre món. Més enllà d'apartar de la societat els individus realment perillosos, bona part de la gent que hi va a parar l'única cosa que hi fan és ser humiliats i conrear ressentiment. No tornen res a la societat del que li poden haver sostret, ni modifiquen la seva personalitat i encara menys es formen. Pel cos social resulta tranquil·litzador identificar una població proscripita i "culpable" i no ens acostuma a fer mal el cor perquè hem estat educats en la pràctica de la represàlia o la revenja, a allò tan simplista i poc cristià de "qui la fa, la paga". A Espanya hi ha, de manera constant, aproximadament 50.000 persones empresonades, 10.000 de les quals hi són de manera preventiva. Tots tenen una història personal al darrere per explicar, també una família que pateix i, molt probablement, podrien restituir el possible dany causat a la societat de manera menys cruenta i més humanitària de com ho fan.

Darrerament es parla molt d'indults, de la seva conveniència i de la seva significació en relació amb els empresonats pel procés. Es reflexiona sobre si és un tracte de favor, l'evidència de la fortalesa o de debilitat de l'Estat i si això resulta acceptable quan els beneficiaris de la gràcia no han mostrat penediment i menystenen obertament tal mesura benefactora. Les intencions i les bondats de les accions sempre resulten opinables. El que acaba de fer el govern espanyol no hi ha dubte que té la prerrogativa per fer-ho i és conforme al sistema constitucional que ens regeix. En principi, la benevolència no debilita mai a qui la practica, encara que està per veure el caràcter pretesament balsàmic de les mesures i es poden tenir dubtes raonables sobre la seva eficàcia. Probablement, l'error rau en l'exageració sobre els seus efectes; tant els que ho plantegen en un sentit com en el seu invers. Més enllà de les anàlisis polítiques amb relació a Catalunya i Espanya, que aquestes persones surtin de la presó resulta altament positiu, com també probablement ho seria que en sortissin moltes d'altres que no tenen la connotació de "polítiques". Però situats en la dimensió de la política, segurament és bo per desinflar un tema que no hauria d'haver sortit mai del terreny polític i prendre camins de conflicte obert i de presa de decisions que trencaven clarament amb els usos democràtics i amb normativa jurídica vigent. Sempre és molt útil desescalar disputes. La reacció irada, especialment de la dreta extrema espanyola, resulta fora de lloc i és presonera d'una cultura de la ven-

jança que sembla lluny de la voluntat de concòrdia i entesa que hauria de formar part dels hàbits democràtics. Certament no ajuda, per contraposició, el discurs independentista abrindat que intenta compensar el desinflatament del discurs de la "repressió", desvirtuant el valor de la mesura tot atribuint-ho a la debilitat manifesta de l'Estat davant una suposada pressió europea, tot recuperant els eslògans de "ho tornarem a fer" o "ni un pas enrere". A vegades tampoc ERC, en la mesura que intenta contrapesar el seu realisme i pacte amb el govern central, amb sortides inflammatòries per evitar anar a parar a la categoria de la traïdoria.

Certament el govern de Pedro Sánchez ha estat valent en aquest tema i és obvi que arrisca políticament molt. Pot no sortir bé. Podria ser que això no fos l'inici d'una nova època basada en el diàleg i el pacte, i es convertís la seva mà estesa en una debilitat o una derrota. Resulta força clar, que calia intentar-ho. Si alguna cosa no era possible era mantenir el "marianisme" del no fer res i deixar que el tema s'enquistés de manera pràcticament definitiva. A vegades, però, el discurs socialista en això pateix d'un excés de triumfalisme, d'un optimisme gairebé ingenu. Per sortir de la situació calen més coses que indults i genèriques taules de diàleg. Cal una proposta política àmplia, sòlida, seriosa i creïble que pugui interessar a una majoria de la societat catalana –la independentista i la laica–, que tingui consistència i llarg recorregut. Probablement, és el moment per a un planteig profundament federal, no en el seu ús purament genèric, sinó carregat de contingut i de futur.

BADLANDS

Hi falta música

Vet aquí que avui em llanço a fer el meu article sobre música, la noble disciplina de l'esperit per a la qual he hagut de declarar-me negat des de sempre, malgrat que me'n reconegui humil oient aficionat, i ja se'm perdonarà, doncs, l'atreviment. Amb prou feines lleigeixo una partitura senzilleta, no sé extreure un so mínimament agradable i significatiu de cap instrument, ben aviat vaig oblidar la mecànica elemental dels dits sobre un piano.

Amb tot, em veig amb cor de defensar-la, la música, i d'identificar-la amb justícia com una damnificada –una més– d'aquest esbojarrat món utilitarista, presentista i superficial. Sens dubte en aquest mal tracte no hi hauríem d'incloure els grans productes *mainstream* vinculats a la música popular, exemples del concepte de producte en la seva accepció més negativa.

La música anomenada no sé si encertadament *culta* o *clàssica* o *lírica* és una inapel·lable ventafocs en tots els àmbits,

i de retruc d'aquesta antipatia amb què han volgut presentar-nos-la, arrosseguem la nul·la valoració a què hem après a acostumar-nos quan se'ns menciona també la formació musical, així en general, molt vinculada als aprenentatges exigents. Ho veiem des de l'ensenyament elemental de la canalla a les escoles, on els esforços docents lluiten contra la imposició de l'etiqueta dictaminada per la comunitat –la d'assignatura maria i lleugereta, poc computable–, fins a la displicència amb què ho entoma tot plegat la massa adulta.

És inevitable que en faci els pertinents escarafalls si parlo de qualsevol altre art, però l'especificitat de la música il·lustra molt bé els nostres mals.

No se'n parla prou, dels lloables graus de constància i disciplina que exigeix el seu domini. I no se'n parla prou perquè a la indústria, i a l'hedonisme pueril amb què aquesta ens aclapara, no li interessaven tals valors.

En un món que la indústria controla

i regeix amb pantalletes, en una mena d'hipnosi orgiàstica que només sap experimentar la immediatesa descontrolada, no els vinguis, als mandarins de l'oci capitalista, amb conreus lents de la sensibilitat, amb sedimentacions sàvies, amb gratificacions de llarg recorregut. Les pantalles no faran cap servei evolutiu al jovent –ja em disculpareu el traç gruixut–, però allà els hi deixem, ancorats.

Només l'esforç que suposa per a un adolescent l'accés a uns estudis de grau professional de música ja funcionaria com a argument imbatible contra tot aquest contuberni que glorifica les fames buides, la postureta alimentada pel màrqueting, la transcendència desmesurada que es dona als esdeveniments esportius. Es van alçant copes molt brillants i daurades, perfectament descrites en grans titulars, mentre persisteix, amb feina callada i menystinguda, el rosari de distincions musicals a tanta joventut descartada pels odiosos altaveus del negoci.

Eduard Roure

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

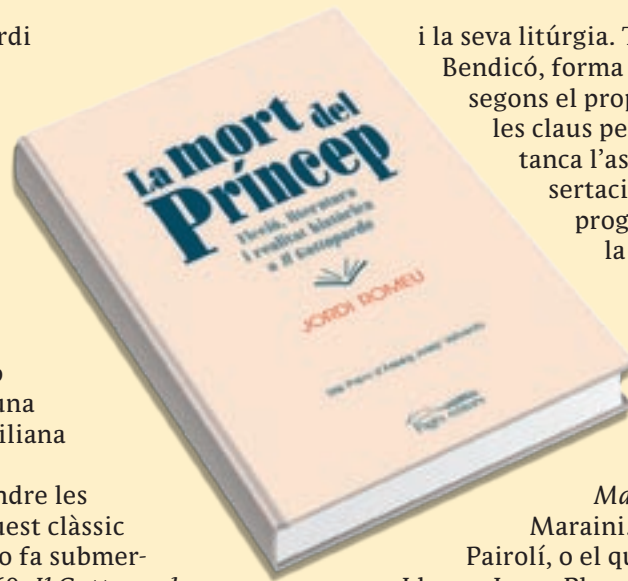
Anna Tomàs Mayolas

Desgranant 'Il Gattopardo'

La mort del Príncep d'en Jordi Romeu fou l'obra guanyadora del 36è Premi d'Assaig Josep Vallverdú. L'assaig desgrana *Il Gattopardo*, l'única novel·la de Tomasi Di Lampedusa, publicada pòstumament l'any 1958. La novel·la retrata, a través de la figura de Don Fabrizio, príncep de Salina, la decadència d'una família de l'aristocràcia siciliana durant el Risorgimento.

L'assaig ens ajuda a entendre les claus i la importància d'aquest clàssic de la literatura italiana, i ho fa submergint-nos en la Sicília de 1860. *Il Gattopardo* li serveix de guió per situar-nos i mostrar-nos el procés de canvi a l'illa iniciat a principis del segle XIX amb la prohibició del feudalisme i culminat amb la unificació italiana. Un retrat de la decadència de l'aristocràcia, dels seus béns i de les seves formes. Analitzant la pujada de la burgesia al poder, i el transformisme de la vella noblesa per conservar quotes de domini, posant èmfasi en el dia del plebiscit i en la consegüent desafecció dels illencs respecte a Itàlia.

La mort de Don Fabrizio li serveix a Jordi Romeu per il·lustrar-nos sobre el significat de la mort a l'illa, la seva importància, la manera d'afrontar-la

i la seva litúrgia. També el gos del príncep, Bendicó, forma part de l'assaig, atès que segons el propi Lampedusa és una de les claus per entendre la novel·la. I tanca l'assaig amb una brillant dissertació crítica sobre el culte al progrés com a condició per a la millora social.

Com a bon investigador complementa l'anàlisi de la novel·la de Lampedusa, amb novel·les com *I vicere*, de Federico de Roberto, i *La llarga vida de Marianna Ucraia*, de Dacia Maraini. Amb l'assaig de Miquel Pairoli, o el que en va escriure Vargas Llosa o Josep Pla, entre moltes altres referències, que faciliten, encara més, la comprensió o que li serveixen per contraposar la seva opinió, resulta un exercici molt estimulants per al lector.

En Jordi Romeu és llibreter, historiador, periodista, un immens lector i un boníssim escriptor, i tot plegat fa que la lectura de l'assaig resulti un gran plaer, per la qualitat de la seva escriptura, per la profunditat de les reflexions i per l'aprenentatge que ens ofereix als lectors. Una delícia per a tots els sentits, que obliga a una lectura atenta, que pot acompanyar-se de la lectura, o relectura, de la novel·la *Il Gattopardo* i del film que en va fer en Luchino Visconti.

LA MORT DEL PRÍNCIP

Autor: Jordi Romeu Rovira
Editorial: Pagès Editors
Lloc i any d'edició: Lleida, 2020
Nombre de pàgines: 173

Anna Ruiz Mestres

"Cadascú té un passat tancat dins de si mateix"

V. WOOLF

En aquest recull de contes RMPB juga amb el pas del temps i els records, molt propers a les seves experiències de vida.

L'obra està estructurada a partir del cicle anual de la natura i els contes tenen una patina que s'hi vincula, i així omplen les línies de poesia. "...una arrelada olivera d'argent, símbol de pau i nua d'enyor..." i també s'acosten a l'aforisme "Les coses importants són les que no ho semblen".

La presència de dicotomies com la vida i la mort, la pau i la guerra, la riquesa i la misèria dibuixen la cartografia vital del llibre juntament amb temes com la societat i el compromís civil.

Denuncia que sempre els perjudicats són els pobres, quan parla de les inundacions al Vallès l'any 62, o bé de la cruesa de l'explotació obrera, o bé de com pateixen els refugiats.

Recorda les víctimes de la dictadura franquista: el pànic a les tortures a Via Laietana, o la duresa de la pena de mort, com en el cas de Puig Antich, la Model... O bé la memòria històrica: els nostres morts encara a les cunetes de la carretera.

Però el seu compromís no es detura aquí i avança amb la gent que viu una sexualitat no acceptada per l'entorn, o amb els abusos sexuals dels infants. I sap estar al costat dels qui pateixen i del patiment en fan superació personal, com els paralímpics.

I també ens recorda com la malaltia se li emportà un alumne estimat, el Salvador. Quanta tendresa, duresa i bellesa en el relat!

En algun conte de l'RMPB, fa un pas més i introdueix una literatura més onírica i així s'amara de la gran Mercè Rodoreda, que s'infiltra en els contes i en l'altre eix clau del llibre, que és el pas del temps, i tot perfila un bell homenatge a l'admirada escriptora. Tot i que hi ha una altra dona latent en el llibre, Virginia Woolf, en *Esbossos del passat*. Com ella, també endreça els records de l'època que li ha tocat viure.

Els personatges femenins i el jo literari respiren compromís feminista: la maternitat; el néixer o el morir dels nadons. I la vellesa, la solitud especialment de dones, el maltractament i el menyspreu vers la gent gran...

La música omple d'harmonia la lectura, mentre les històries avancen implacablement, i els objectes es converteixen en actors en alguns contes, com en el cas d'una bella làmpada de Tiffany's, o el d'una maleta lila que enriqueixen el joc de la narració sota la batuta de l'autora.

El passat s'acosta vers el present, i els personatges estan al servei de mostrar una part d'ella mateixa també: l'ofici de mestra i la reflexió sobre el fet d'escriure.

Sens dubte la tasca de RMPB és un *work in progress* que no té aturador.

EL BATEC DEL TEMPS

Autora: Rosa Maria Prat Balaguer
Editorial: El Cep i la Nansa
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2020
Nombre de pàgines: 175

NOVETATS EDITORIALS

'Tristesa de la terra'
Éric Vuillard
Editorial

Aquesta novel·la parteix de la figura de Buffalo Bill, un home devorat pel seu mite que va acabar rodant pel món amb un espectacle circense que reproduïa les matances d'indis que havia fet en la realitat. I comptant amb la col·laboració d'alguns supervivents d'aquelles massacres, que es consideraven fundacionals dels Estats Units.

'Quins somnis vindran'
Richard Matheson
Ed. Laertes

Aquesta novel·la va ser la base de *Més enllà dels somnis*, la pel·lícula que li a donar un Oscar a Robin Williams. Qui l'hagi vista en recordarà la d'en Chris, a qui un accident li lleva la vida i el separa de la seva estimada Ann. Però fins i tot en el més enllà hi falta quelcom si ella no hi és. I en Chris voldrà evitar una amenaça que els allunya eternament.

'Històries del Japó'
Xavier Moret
Ed. Pòrtic

Un llibre per preparar-nos per a un estiu en què sentirem parlar molt del Japó arran dels Jocs Olímpics. El periodista i escriptor Xavier Moret ens acostava a una societat que ens fascina i, a la vegada, ens costa d'entendre. Una societat en què conviuen la veneració sagrada del passat o de la natura amb la condició de gegant tecnològic.

'La gramàtica del virus'
Josep Gifreu
Ed. Saldonar

La crisi del coronavirus ha estat un fet insòlit, incomparable a res que s'hagués viscut en el món contemporani. Aquest llibre fa una anàlisi de com l'ha tractat el periodisme, i malgrat que no estalvia la crítica, conclou que hi ha hagut periodisme que, des del local al global, ha ofert un bon relat dels fets. Ara caldrà veure què ha canviat a partir de la pandèmia.

'La família del Súper 3'
Diversos autors
Ed. La Galera

Ester Vázquez (Lila), Laia Pardo (Matoll), Norma Pujol (Nenúfar), Joan Valentí (Pau), Albert Auselle (Fluski), Domenech de Guzman Ciscar (Sr. Pla) i Pau Oliver (Dan) són noms prou coneguts per als milers de seguidors del Club Súper 3. Aquí hi ha històries mai no explicades tant del programa com de les festes a l'estadi de Montjuïc.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Font de Sant Patllari

“ L'aigua fresquíssima surt en tres caudalosos raigs. Damunt de la font hi ha un petit oratori, senzill monument erigit en 1717, en el que hi està representada, en una lauda esculpida amb figures d'alabastre, la tradició d'origen de la font. ¡Llàstima que mans ignorants o criminals hagin destruït a cops de pedra algunes d'aquestes polides figuretes! Sota l'oratori hi ha altra lauda, en la que hi han subscrietes les indulgències concedides en 1731 pel bisbe de Girona a tots els que resin un Parenostre davant del propi oratori. A l'enfront de la font hi ha formada una placeta ben ombrejada per saules i altres arbres, tenint dues taules rodones al mig i pedrissos al voltant.

La tradició referent a l'origen de la font és la següent: quan foren traslladades les relíquies de Sant Palladi al monestir de Camprodon, la mula que portava el preciós dipòsit s'aturà en aquest lloc i, donant tres forts cops amb la pota, obrí tres grans forats pels que sortiren altres tantes déus d'aigua que regaren copiosament tota la vall. Aquests tres raigs no s'han vist mai eixugats ni en temps de molta sequedat. ”

Cèsar August Torras

AUTOR
Cèsar August Torras
(1852-1923)

OBRA
'Pirineu català.
Comarca de
Camprodon' (1918)

INDRET
Font de Sant Patllari

MUNICIPI
Camprodon

COMARCA
Ripollès

Les fonts de Camprodon eren punt de trobada per a la colònia d'estiuejants, entre els quals destacaven el doctor Bartomeu Robert, pioner del turisme a la vila, Cèsar August Torras, promotor de l'excursionisme català, o el poeta Joan Maragall que es va inspirar en la font de Sant Patllari per al seu conegut poema *Les muntanyes*. Aquest text de Cèsar August Torras fa una descripció de la font i explica la llegenda sobre el seu origen. Una lectura oportuna en aquesta setmana en què Camprodon ha celebrat la festa de Sant Patllari, patró de la vila.

ENDRETS.CAT

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

178

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

Anna Dodas i Noguer

L'Anna Dodas va néixer a Folgueroles el 1962, poble on va viure fins que va morir l'any 1986. Viví, precisament, a la casa natal de Jacint Verdaguer, casualitats de la vida. Era llicenciada en Filologia Catalana i tenia dues grans aficions en què destacava especialment: la literatura i la música, en concret la guitarra clàssica. Va musicar alguns dels seus poemes. La relació que l'Anna tenia amb la música va influir i va transformar la seva obra literària.

Tot i que va morir amb 23 anys, va deixar força obra escrita. Va destacar com a poetessa i ja el 1986 va guanyar el premi Amadeu Oller, amb el seu primer llibre de poesia *Paisatge d'hivern*. El segon llibre de poemes que es va publicar, *El volcà* (1991), ja va ser pòstum perquè, malauradament, l'Anna va morir assassinada al sud de França l'any 1986.

Potser no és tan coneguda per la prosa, però també té textos de narrativa que van ser recollits per

Edicions Cal·lígrafs l'any 2018 en el llibre *Capvespres de foc i grana*, nom que prové d'un conte que, ja el 1981, va rebre el Premi de Narrativa de l'Ajuntament de Vic. Caterina Riba, coeditora d'aquest llibre, considera que l'obra poètica i la narrativa de l'escriptora tenen molta relació, hi ha molt diàleg, perquè les escrivia de forma simultània.

L'Ateneu de Folgueroles va instituir l'any 1993 el premi biennal Memorial Anna Dodas i Noguer destinat a, d'una banda, remarcar la millor òpera prima publicada en llengua catalana, i de l'altra, preservar la memòria de l'autora que li donava nom.

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS
Summertime

In this week's article, we're going to take a look at idioms related to heat and the summer.

Can you match the idioms to their meanings?

1	Be careful what you buy from Street vendors. Some of what they sell may be hot.	a	A period of dry, warm weather in the autumn.
2	Sales are finally up after a difficult year. However, one swallow doesn't make a summer, and business could still be better.	b	Angry
3	I hate the cold weather. I'm really hoping for an Indian summer.	c	A difficult situation, or one that no one wants to deal with.
4	The government has been taking some heat for their handling of the pandemic.	d	Stolen
5	The city centre has become a hot spot for protests lately.	e	Anxious, nervous and unable to sit still.
6	There's no need to get hot under the collar. It was just a joke.	f	One good event does not mean that what follows would also be good.
7	The scandal involving the politician is a political hot potato.	g	Lies or nonsense
8	The kids were like cats on a hot tin roof on the last day of school.	h	Change mood frequently, or alternate, between someone or something.
9	You can't believe a word of what the Prime Minister says. He's full of hot air.	i	Receive heavy criticism.
10	"How's it going with Matt?"	j	A place where things occur frequently.

After three and a half years and 161 articles, this is the last edition of English in a Bite. We hope you've enjoyed reading our column and have found our exercises useful. Thanks for reading!

Després de tres anys i mig i 161 articles, aquesta és l'última secció d'English in a Bite. Esperem que ho hagueu passat bé llegit la secció hagueu trobat els exercicis que hem proposat útils. Gràcies per haver-nos llegit!

Les solucions de la setmana anterior:

LET'S GO TO THE BEACH CROSSWORD Across: 2 parasol; 5 sandcastle; 6 goggles; 9 trunks; 10 spade. Down: 1 flip flops; 3 lifeguard; 4 ice cream; 7 sunburn; 8 towel

Les solucions d'aquesta setmana:

SUMMERTIME: ■ 1d; ■ 2f; ■ 3a; ■ 4i; ■ 5j; ■ 6b; ■ 7c; ■ 8e; ■ 9g; ■ 10h

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

SIMON & GARFUNKEL
'Wednesday Morning, 3 AM'
 Sony Music, 1964

Tan bon punt acabes d'escoltar "You Can Tell The World", la primera cançó d'aquest disc, et venen unes ganes boges d'agafar la motxilla, calçar-te les xiruques i anar a fer un foc de camp a la muntanya més propera. *Wednesday Morning, 3 AM* és el primer disc de Simon & Garfunkel i algunes cançons potser són massa folk, precisament en un moment, l'any 1964, en què els Beatles envaïen els Estats Units. Els temps estaven canviant i el disc del duo més famós de la història va passar mig desapercebut. Però l'última cançó de la primera cara del vinil era "The Sound of Silence", en una versió amb només una guitarra acústica tocada per Simon. Al cap d'uns mesos, el productor Tom Wilson hi va afegir una bateria, un baix i una guitarra elèctrica amb músics d'estudi, la van començar a emetre per les ràdios i en un tres i no res la cançó i Simon & Garfunkel

eren famosos a tot el món. Tornant al disc d'avui, a part de tres o quatre temes que han quedat molt antics, hi ha algunes balades precioses marca de la casa, com "Bleecker Street", "Sparrow", "The Sun is Burning" i la mateixa "Wednesday Morning, 3 AM", que tanca el disc. També s'hi pot trobar una versió *sui generis* de "The Times They Are A-Changin'", una de les cançons més icòniques de Bob Dylan. Després, durant els anys seixanta, Simon & Garfunkel gravarien quatre discos més i el 1970 van abandonar mig barallats.

EL TEST

Jordi Company (Sixtus)

Primer instrument que vas tocar? El piano. **Primer grup del qual vas formar part.** Contratemp. **Primer concert en directe.** Al teatre de l'escola Rocaprevera de Torelló amb Contracorrent. **Amb Sixtus,** el primer va ser a la plaça de l'Estudiant de Vic un Mercat de Música Viva amb Oques Grasses. **Primer disc que et vas comprar?** Crec que el primer d'Oques Grasses. **Quants discos tens?** Físicament, uns 35 (que no siguin de la col·lecció del meu pare). En tenia uns quants més al cotxe però me'ls van robar. **Salva'n tres.** *Fans del sol*, d'Oques Grasses; *Jo competeixo*, de Manel, i *Amb tu*, de Lax'n'Busto. **Un concert (com a públic) per recordar.** Un de Manel a Barcelona quan van treure l'últim disc, just abans del confinament.

NOTES

Sílvia Pérez Cruz triomfa als premis Alicia 2021

Els premis Alicia són els Gaudí de la música nacional. Els lliura l'Acadèmia de la Música Catalana i aquest any els guardonats es van donar a conèixer aquest dilluns coincidint amb la celebració del Dia de la Música, que es commemora coincidint amb el solstici d'estiu. La gran triomfadora va ser Sílvia Pérez Cruz, premiada per partida doble durant un acte que es va fer a la sala Mompou de la seu de l'SGAE a Catalunya. Pérez Cruz es va imposar a les categories d'Interpretació i Internacionalització. Durant

l'acte també es van anunciar els altres premis de les diferents categories: Autoria (Albert Guinovart), Interdisciplina (Núria Andorrà), Talent emergent (Rita Payés), Producció discogràfica (Talismán de Marco Mezquida), Directe (per al concert assaig clínic de la sala Apolo), Projecte social (col·lectiu Actúa, ajuda, alimenta), Periodisme musical (Àngel Casas), Projecte Educatiu (Sant Andreu Jazz Band) i Trajectòria (Maria del Mar Bonet). L'objectiu dels premis és promocionar, visibilitzar i posar en valor la música produïda dins del territori català i el conjunt de la seva activitat, sense distinció de gèneres o estils. L'acte el va obrir el president de l'Acadèmia, Gerard Quintana, que va denunciar el context de "vulnerabilitat" del sector cultural, alhora que va incidir en la necessitat que es compleixin compromisos de l'administració com "el 2% per al pressupost de Cultura i l'Estatuto del Artista, aprovat però aturat al Congreso de los Diputados". També es va fer un homenatge a músics desapareguts l'últim any com Víctor Nubla, Amadeu Casas i Jordi Fàbregas.

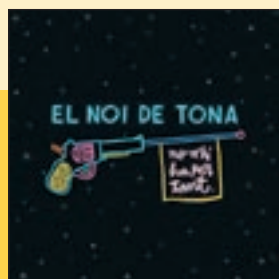
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

LO PAU DE PONTS
'Oju que hai arribat!'

De vegades, i sobretot quan es prové de les terres de Ponent, hi ha qui viu amb un cert complex el fet d'aterrar a la capital de Catalunya i fins i tot amaga el seu accent i el seu origen. No és el cas de Lo Pau de Ponts, que amb *Oju que hai arribat!* debuta com a cantautor amb deu cançons esmolades i desenfadades amb lletres que no passarien pel sedàs de cap corrector purista però que són un fart de riure. *Del poble a la capital*, *Amb la guitarra als dits* o *Ai dentista!*, de to autobiogràfic, són una bona recepta per capbussar-se a l'estiu amb bon humor.

EL NOI DE TONA
'No n'hi ha per tant'

El primer que cal deixar clar és que el noi de Tona no és de Tona. No és veí d'Arnau Tordera (Obeses), vaja. És vallesà, es diu Josep Molera i viu *exiliat* a Barcelona. I el que fa és hip-hop i rap en català amb lletres de caire costumista que s'allunyen dels tòpics temàtics del gènere. En aquest debut suma forces amb el Sr. Chen, que s'ha encarregat de la producció de les nou cançons que hi ha al treball. El Noi de Tona, a més, també ha buscat la complicitat d'altres rapers de l'escena nacional i en alguns talls ha comptat amb les col·laboracions de D.Mos i Yung Rajola.

TXARANGO
'El gran ball'

Aquest disc no estava previst. Txarango s'havia d'acomiadar discogràficament amb *De vent i ales* i després fer una gira que la Covid els va fotre enlaire. I ja ho diuen. No hi ha mal que per bé no vingui. I d'aquell sotrac n'ha sortit un discàs doble amb 27 cançons. Els principals clàssics del repertori de Txarango reinterpretats al costat d'amics i amigues com Amparanoia, Joan Garriga, Judit Neddermann, Zoo, Marcel i Júlia, Gerard Quintana, Nil Moliner, Miki Núñez, Doctor Prats, Lluís Gavallda o el meu preferit i el més sorprenent, Lluís Llach. Un regalàs.

TECNOLOGIA

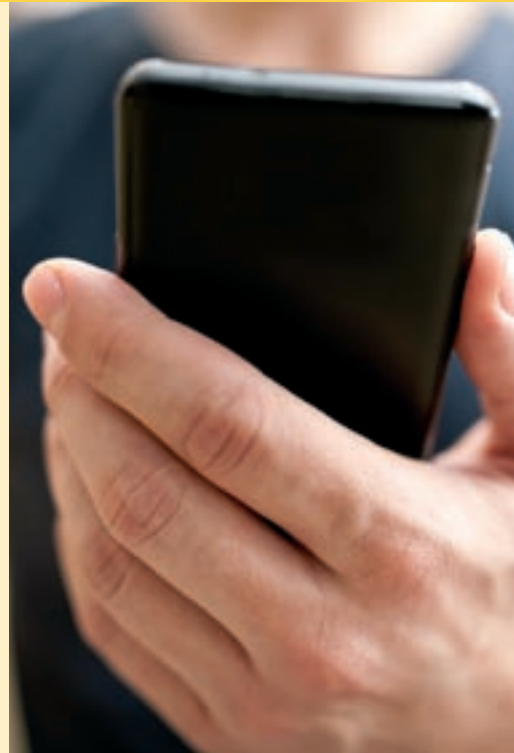
Tecnonews / AMIC

Ja saps com protegir el teu mòbil durant l'estiu?

S'apropa l'època preferida de l'any per a la majoria de les persones, però també un dels moments en què l'ús dels nostres dispositius rendeix al màxim nivell. El mòbil, el nostre company fidel de viatges, estarà exposat a diferents factors que poden deteriorar-lo o fins i tot danyar-lo. Des de SMAAART –empresa dedicada al recondicionament de mòbils i enfocada a reduir l'impacte ambiental que genera la indústria telefònica– ens aconsellen seguir alguns consells per cuidar els nostres telèfons durant l'estiu i evitar futurs danys.

Si les vacances són el moment perfecte per relaxar-se i descansar, també és l'època de tots els perills per al mòbil. Des de submergir-se a la piscina o al mar, caure sobre les roques o passar un llarg període sota el sol, els nostres telèfons poden patir diferents accidents. A més, encara que és temps de desconnexió, els espanyols intensifiquem l'ús del telèfon durant aquesta època. De fet aquest 2021, el 94% dels internautes espanyols accedeixen a la xarxa des del mòbil, segons l'informe digital d'Espanya, publicat aquest febrer per l'agència We Are Social i la plataforma Hootsuite.

Això evidencia que els espanyols consideren el seu telèfon mòbil un element essencial per endur-se de vacances, ja sigui per fer fotos, gravar vídeos, utilitzar el GPS o fer pagaments mòbils. Els experts de SMAAART ens ofereixen alguns consells pràctics i segurs que no només protegiran els aparells electrònics, sinó que donaran una major durabilitat a aquesta mena de dispositius.

Amb els següents consells evitaràs els danys a curt termini en el teu telèfon.

Durant l'estiu, el sobreescalfament és una cosa molt comuna en els telèfons a causa de les altes temperatures. Per aquesta raó, mentre el mòbil s'està carregant no es recomana posar-lo prop de qualsevol mena de font de calor ni utilitzar-lo a causa de la transferència d'energia tèrmica del carregador al telèfon. Igualment, el sobreescalfament també pot deteriorar l'estructura interna de la bateria, per això no s'aconsella deixar els telèfons en llocs o superfícies calentes com per exemple darrere d'una finestra, damunt de l'hamaca o dins el cotxe.

D'altra banda, els dispositius mòbils generen energia i calor

quan són utilitzats. En cas que les temperatures siguin molt altes, se suggereix no utilitzar aplicacions que necessitin molta energia com els jocs i tancar sempre les aplicacions que no s'utilitzen.

Normalment aquestes s'executen en segon pla i no ens n'adonem. Per estalviar la bateria, SMAAART recomana posar en mode avió el telèfon i tancar les funcions que exigeixen molta energia com wifi, Bluetooth o les dades mòbils.

Abaixar la lluentor de la pantalla i mantenir-la bloquejada també ajudaran al manteniment de

la bateria, que es consumirà en menys temps i a més reduirà la calor natural del funcionament del telèfon. Finalment, per protegir el telèfon de l'aigua o de la sorra, cal utilitzar fundes impermeables o bosses de congelació, són la millor opció. Amb aquestes mesures, segur que evitaràs els danys irreparables que la calor, la sorra o l'aigua poden causar al teu telèfon intel·ligent.

El sobreescalfament pot deteriorar l'estructura interna de la bateria. Cal evitar les altes temperatures

Darrere el núvol

Els nostres correus electrònics, fotografies i pel·lícules que veiem en *streaming*, però també les dades de les grans empreses i institucions o les pàgines web amb més visites del món. Tot, tot, tot, avui en dia és al que n'anomenem núvol. Darrere aquesta paraula hi ha milers i milers de servidors repartits per tot el món consumint grans quantitats d'energia. El mercat del *cloud computing* a Europa està en mans de tres grans gegants corporacions tecnològiques nord-americanes, que un cop més monopolitzen el mercat. Són Amazon, Microsoft i Google. L'oligopoli nord-americà existeix en el sector del núvol però també en el dels ser-

vidors de les pàgines web. Fa dues setmanes en vam poder ser testimonis quan les principals pàgines web de tot el món van caure. El motiu, una avaria a l'empresa de servidors Fastly, una empresa californiana amb deu anys d'història i que entre els seus principals clients hi ha algunes de les empreses més

La caiguda de les principals pàgines web del món evidencia l'oligopoli que hi ha a internet

importantes del món en el sector tecnològic: Vimeo, Twitch, Amazon, Spotify, Pinterest o BuzzFeed. L'afectació va tenir conseqüències als principals portals dels mitjans de comunicació de tot el món, com *The New York Times*, *Financial Times*, *The Guardian* o la CNN, però també els de casa nostra.

Fastly, amb més de 1.000 treballadors en plantilla i més de 200 milions de dòlars de beneficis, cotitza a la borsa de Nova York, i la caiguda dels seus servidors també va tenir conseqüències en el seu valor.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

PESSETES QUE JA NO CIRCULARAN

Gairebé vint anys després que les pessetes desapareguessin dels moneders i les carteres, encara n'hi ha 263.888 milions (o sigui, 1.586 milions d'euros) fora de control. Qui en tingui i vulgui canviar-les per convertir-les en euros faria bé d'anar-s'ho pensant ràpid, perquè el 30 de juny serà l'últim dia que aquest bescanvi serà possible. Els caldrà dirigir-se a la seu més propera del Banc d'Espanya, que és l'única entitat o organisme que fa el canvi. Es faria en temps de pròrroga, perquè el termini per fer el canvi de pessetes a euros hauria vençut el 31 de desembre de l'any passat si el Banc d'Espanya no hagués decidit deixar encara sis mesos més de marge, perquè durant el període de pandèmia no era factible fer el desplaçament a les poques oficines que el regulador té a l'Estat.

Els interessats a fer el bescanvi han de saber que s'accepten tots els bitllets posats en circulació des de 1939 i les monedes que estiguessin en circulació quan, el gener de 2002, va entrar en vigor com a moneda oficial l'euro.

El Banc d'Espanya ha anat oferint periòdicament informació sobre com evolucionava el bescanvi de pessetes a euros, i tot i que aquests 1.586 milions d'euros que hi havia pendents de bescanviar –la dada és de finals d'abril i potser les habituals presses d'última hora han fet variar la xifra, tot i que no es preveu que sigui

una variació gaire significativa– pot semblar molt elevada, ho és una mica menys. Quan l'1 de gener de 2002 l'euro va prendre el lloc de les pessetes a les carteres i als moneders, hi havia en circulació l'equivalent a 48.750 milions d'euros en pessetes. Doncs bé, en el primer mig any ja s'havien bescanviat el 94% d'aquests diners.

El juny d'aquell any quedaven per bescanviar 2.700 milions d'euros en pessetes, i el que ha vingut des de llavors ha estat un petit degoteig de canvis que han reduït la xifra en poc més de 1.200 milions d'euros addicionals. Per això, per més que ara entrin les presses per fer el canvi en els últims minuts de la pròrroga, res no fa pensar que siguin grans quantitats. De fet, segons recollia el diari *El País*, el ritme mitjà de devolucions no arriba a 300.000 euros setmanals i si s'atén al ritme dels bescanvis de les últimes setmanes de l'any passat, quan semblava que expirava el termini, pot arribar a uns 600.000 euros a la setmana. Comptant que s'arribés a aquest ritme, el que s'acabaria retornant serien uns 5,4 milions d'euros, una xifra mínima si es té en compte que queden aquests 1.586 milions per aflorar. La mitjana d'aquests bescanvis, per cert, és d'unes 31.000 pessetes. 186 euros que si bé no són una solució a grans forats econòmics bé deuen donar per alguna compra, necessària o no tant.

L'Estat espanyol ha anat una mica més lent que alguns dels socis europeus que van fer el canvi de la moneda pròpia a l'euro al mateix temps, el gener de 2002. França va deixar de fer les devolucions el 2012 i van quedar pendents de canviar 726 milions d'euros. Itàlia, que va tancar el termini el 2015, ho va fer amb unes xifres similars a les espanyoles, 1.200 milions d'euros que no van aflorar. Altres països que tenen terminis més llargs tenen comportaments diferents. Mentre que Àustria i Holanda tenen pendent de canviar des de les seves monedes

uns 500 i uns 440 milions d'euros, respectivament, els alemanys –que no tenen límit de temps per canviar els seus marcs– han estat més nostàlgics amb la seva moneda i es calcula que tenen sense aflorar l'equivalent a 6.000 milions d'euros.

Que no es faci el bescanvi no és sempre una qüestió de nostàlgia i de conservació del record perquè els nets puguin veure les pessetes com poden fer-ho amb objectes tan estranys com una cinta de casset –aviat seran estranys fins i tot els CD–. Els motius perquè quedin 1.586 milions d'euros per bescanviar (que encara que sembli una gran quantitat ha acabat sent un 3,2% del total que hi havia en circulació a finals de 2001) són diversos i si bé hi ha un contingent important de bitllets i monedes que hauran quedat com a record, i fins i tot com a peces de col·leccionista, poden ser menys sentimentals. Una part són de turistes que o bé també les volien com a record o bé no van poder fer el canvi de tota la moneda quan van marxar del país. I un encara menys sentimental: que s'haguessin quedat a la butxaca d'un abric de fa una pila d'anys, o en un racó del sofà que es va canviar. Diners extraviiats. I, finalment, que els diners que han quedat tinguin tan poc valor que no valgui la pena desplaçar-se al Banc d'Espanya per fer el canvi. De fet, dels 1.586 milions pendents d'aflorar, 800 milions són en bitllet i 766 en moneda. Dels bitllets que hi havia en circulació el 2001 (1.373 milions de peces) se n'han canviat el 96%. En canvi, de les monedes, que eren 11.680 milions de peces, se n'ha canviat un 51%. Òbviament, trobar-se una pesseta sola en algun moneder vell no és prou motiu per anar al Banc d'Espanya i veure què en donen.

I així és com s'arriba a una situació en la qual hi ha 1.500 milions llargs d'euros que emergiran del no-res. El Banc d'Espanya havia fet unes provisions per retornar fins l'última pesseta que estigués en circulació. Què passarà ara amb els diners previstos per a bescanvis que no s'han gastat? El Banc d'Espanya retornarà a la seva partida de reserves els 800 milions d'euros corresponents a bitllets no recuperats i els 785 milions de monedes perdudes faran més gran el Tresor Públic.

INDICADORS

Menys inversió estrangera

La inversió estrangera a Catalunya va sumar 463,1 milions d'euros el primer trimestre de l'any, xifra que representa un descens del 32,7% en relació amb el mateix període del 2020, segons dades del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme. Si es compara amb el trimestre anterior, el descens s'accentua fins al 63,1% després que entre octubre i desembre de l'any passat la inversió estrangera fos de 1.257 milions.

Augment exportador

Les exportacions catalanes van augmentar un 72,4% a l'abril si es compara amb el mateix mes de 2020, fins als 6.624 milions d'euros. L'increment s'explica perquè l'abril del 2020 es va produir una aturada generalitzada de l'economia per la pandèmia. En l'acumulat entre gener i abril, Catalunya ha sumat unes exportacions per valor de 25.808 milions d'euros, amb un increment del 21,4%.

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Quan la vida ens proposa un gir

Hi ha moments en la nostra vida en què apareixen canvis inesperats, fins i tot alguns de forma sobtada. Són com sorpreses, potser, per a les quals no sempre estem preparats.

Alguns d'aquests canvis semblen *regals*, experiències que vivim amb felicitat i il·lusió. Són aquests moments dolços, dels quals no sempre som conscients i potser passen sense adonar-nos de com ens sentim en aquests moments tan especials.

Habitualment, és quan experimentem pèrdues o desenganys, tant si són sobtats com si són lents, quan sembla que la nostra consciència desperta i sentim la rauxa, el cop o la caiguda amb tota la seva cruesa. És possible que en aquests moments sentim que aquest arravatament és injust, que no tocava, o simplement, des de la confusió, no sapiguem què fer ni com seguir a continuació en la nostra vida.

Potser, per instint, ens allunyem dels sentiments més intensos o dolorosos i ens tanquem a les nostres

emocions.

És probable que aquests moments d'aïllament tinguin el seu sentit, ja que necessitem un espai de calma per poder assimilar aquests canvis de rumb, aquests girs de 180 graus. Necessitem temps per acceptar que aquests canvis potser són irreversibles i que ens trobem davant d'un nou camí que desconeixem.

Si ens obríssim massa, en moments en què ens sentim molt vulnerables, potser aquesta obertura representaria un esforç massa gran.

Podríem dir que aquests moments de calma, de recolliment, d'aïllament, ens permeten tornar a reconectar amb l'energia necessària per "tornar a la vida".

Però quan ens allunyem massa temps del sentir és com si ens allunyéssim de la pròpia vida. Ens tanquem, ens aïllem i això ens porta a experimentar cada vegada més solitud i poden aparèixer aquestes pors que són capaços d'atrapar-nos durant temps.

I si aquests moments de tancar-nos, d'aïllar-nos dels nostres sentiments i de les altres persones s'allarguen molt en el temps, correm el risc d'"oblidar-nos de viure".

Llavors, com afrontar aquest repte de prendre el nostre temps per recuperar-nos dels revessos durs i poder seguir avançant en els nostres camins amb confiança i vitalitat?

I si cada dia representés un petit aprenentatge per viure petits canvis en el nostre camí vital? I si cada dia perdem alguna cosa i cada dia la vida ens regala alguna cosa interessant? Si vivim connectats als nostres sentiments i a les altres persones i cada dia ens prenem un temps per connectar amb nosaltres mateixos a través d'algun tipus de meditació personal conscient. Si cada dia posem la nostra atenció a gaudir de la bellesa i bondat d'una conversa amb una persona que apreciem, d'una mirada d'afecte o complicitat, d'un comentari que representa un petit aprenentatge, d'una lectura que ens reconforta.

Per què no agafar-nos aquest entrenament des del petit repte personal d'acceptar les petites pèrdues i agrair els moments dolços de cada dia?

Potser això ens entrena a viure.

L'HORÒSCOP

Roser Bona

Del 25-06-2021 al 01-07-2021

ÀRIES (Del 21/3 al 20/4)

Forta atracció entre tu i una persona amiga i no saps si passar a l'acció. L'economia et continua preocupant i estàs disposat a remoure cel i terra per controlar el tema.

CRANC (Del 22/6 al 21/7)

Si estaves patint perquè no tenies notícies d'una persona important per tu, ara sembla que dona senyals de vida. Et reafirmes en les teves opinions i guanyes en seguretat.

BALANÇA (Del 24/9 al 23/10)

L'oposició Venus/Plutó et pot inquietar una mica en el terreny sentimental. Deixa que les coses flueixin de manera natural. Mercuri directe a Casa IX anuncia algun viatge.

CAPRICORN (Del 22/12 al 20/1)

Mart en oposició a Saturn et pot fer moure fitxa i iniciar una relació. Hi ha persones poc clares a la teva vida. No entris en discussions i sigues fidel als teus valors.

TAURE (Del 21/4 al 20/5)

Pots mostrar-te gelós o controlador amb la parella. Assegura't que no és quelcom infundat abans de dir res. Gestions per assumptes econòmics. Toca fer paperassa.

LLEÓ (Del 22/7 al 23/8)

Vas en reserva energètica. Pots sentir-te una mica cansat i amb poques ganes de fer coses. T'anirà bé posar atenció als teus projectes més personals. Procura descansar més.

ESCORPÍ (Del 24/10 al 22/11)

Darrerament sembla que estàs una mica més replegat en tu mateix. Els altres noten la teva distància i podries estar generant malestar a algú amb la teva indiferència.

AQUARI (Del 21/1 al 19/2)

Penses profundament en la teva situació laboral i material. Un assumpte sentimental que estava paralitzat torna a moure's. Si no ets pare o mare, et plantejes ser-ho.

BESSONS (Del 21/5 al 21/6)

Mercuri directe t'ajuda a actualitzar temes personals que es trobaven paralitzats. Nits amb una mica d'insomni. Repts el suport del pare o d'un familiar de més edat que tu.

VERGE (Del 24/8 al 23/9)

Mercuri directe mou temes de caràcter laboral que estaven aturats. Gaudeix de la lectura. Trobades amb familiars amb els quals fa temps que no us veieu, per posar-vos al dia.

SAGITARI (Del 23/11 al 21/12)

Hi ha coses del passat que necessiten ser tractades perquè viatgis més lleuger. Parlar-ne t'ajudarà a passar pàgina. Estàs decidit a fer nous amics i cerques la manera.

PEIXOS (Del 20/2 al 20/3)

L'aspecte entre Sol i Júpiter afavoreix les millores en general. Qualsevol tema que estigués estancat es mou a favor teu. En l'amor pots tenir diverses opcions on triar.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'En un barrio de Nueva York'

De John M. Chu

Musical euforitzant

El nord-americà Jon M. Chu dirigeix *En un barrio de Nueva York* a partir d'un guió de Quiara Alegria Hudes, basat en el musical i lletres de Lin-Manuel Miranda, *In the Heights*, tot un triomf de Broadway. Aquest musical festiu i esperançador està ambientat al barri novaiorquès de Washington Heights durant un estiu molt xafogós amb risc de col·lapse general per culpa d'una apagada de la llum que s'allargarà durant uns dies.

Té un començament preciós, amb diàlegs recitats, a la manera rapejada, per presentar-nos un dels protagonistes principals, Usnavi (Anthony Ramos), que regenta una botiga de comestibles, secretament enamorat d'una noia que compra al seu petit comerç i que no sap com declarar-li el seu amor. La intriga romàntica es complementa amb l'handicap que Usnavi es veu forçat a deixar el barri per l'encariment del preu del lloguer.

Altres trames s'entrecreuen amb la d'Usnavi, com una altra història sentimental paral·lela a la seva i que ens regalarà, cap al final, un preciós ball cantat, antigrafitari, que té lloc per les parets d'un edifici, trencant totes les perspectives i proporcions, enmig d'un capvespre de postal.

Es fa inevitable evocar l'herència del clàssic musical novaiorquès *West Side Story* de Bernstein i la seva adaptació cinematogràfi-

ca dels 60 de Robert Wise i Jerome Robbins. Però *En un barrio de Nueva York* prefereix moure's un entorn més idealitzat, amb una embranzida més irreal i il·lusòria, tot i el seu ancoratge en la realitat. El film toca però no aborda qüestions crucials de les ciutats i els barris populars com la gentrificació o la problemàtica dels immigrants sense papers que fa anys que resideixen als Estats Units, els coneguts com a *dreamers*.

Defugint els temes més candents, aquest musical de to exultant prefereix girar sobre altres temes de referència de la societat americana com és el típic somni americà. Així ens trobem de forma recurrent en les cançons motius com l'èxit personal, l'afany per triomfar, la necessitat d'escapar del barri per ser algú dins la societat. En fi, tota la mítica americana de la terra de les oportunitats.

Sembla que el film s'ajusti a la coneguda dita de *qui canta els seus mals espanta*, però aquest musical filmat destaca sobretot pel retrat colorit i ric que fa de la migració llatina, sobretot antillana, com dominicans i porto-riquenys, així com tots els tipus de música que els són propis. Al capdavant, és una viva declaració d'orgull de la gent de barri així com una entusiasta celebració de l'alegria i l'optimisme. En aquest sentit, *En un barrio de Nueva York* és un euforitzant de primera.

OFERTA CULTURAL

T. Terradas

Retorn del festival Musik N Viu a Granollers

16a edició del Festival Musik N Viu. Ratafia Sound, Endèmic Roots i The Extraradians. Parc de Ponent, Granollers. Divendres, 25 de juny. 19.00h. Sílvia Tomàs Trio i Puntmoc. Parc de Ponent. Dissabte, 26 de juny. 19.30. Powered by Rebelmadiaq Sound System. Parc Torras Villà. 18.00.

El festival Musik N Viu de Granollers torna a arrencar aquest cap de setmana amb tres vetllades musicals al parc de Ponent i al parc Torras Villà. El festival continuarà a principis de juliol.

Anna Urpina, al Clàssica Jove

'Les quatre estacions' de Vivaldi, amb Anna Urpina i l'OCV. L'Atlàntida, Vic. Diumenge, 27 de juny, 19.00h.

Arrenca el Clàssica Jove 2021 de L'Atlàntida. La violinista vigatana Anna Urpina, artista resident d'enguany, protagonitzarà, com a solista, l'emblemàtic concert de *Les quatre estacions*, de Vivaldi, acompanyada per l'Orquestra de Cambra de Vic. Com a prèvia, divendres conduirà un assaig participatiu i dissabte una *escape room* oberta a joves d'entre 10 i 14 anys.

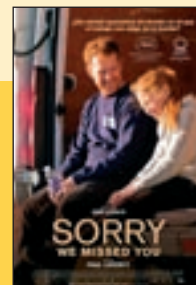
CINECLUB

'Lola vers la mer'

Bèlgica, 2019. Dir.: Laurent Micheli. Just quan Lola, de 18 anys i transsexual, s'assabenta que finalment pot sotmetre's a l'operació de reassignació de gènere, la seva mare, el seu únic suport financer, mor. Per complir amb els seus darrers desitjos, la Lola i el seu pare entren en un viatge fins a la costa belga. I s'adonen que potser no sortirà allò que tots dos esperaven...

AC GRANOLLERS
25 i 27 de juny, 19h, i 26 de juny, 21h
Cinema Edison - VOS

'Sorry We Missed You'

Regne Unit, 2019. Dir.: Ken Loach. En Ricky i la seva família han estat lluitant contra els deutes des de la crisi financera del 2008. Se'ls presenta una gran oportunitat gràcies a una nova furgoneta i decideixen crear una franquícia d'entregues a domicili. Al marge de les dificultats que apareixen durant el camí, la família està decidida a mantenir-se unida.

ALTER CINEMA
1 de juliol, 20.30h
Cinema al Casal de Torelló

CINEMES

CRUELLA

EUA 2021. Dir. Craig Gillespie. Amb Emma Stone. Comèdia. Cruella de Vil en carn i os, una altra vegada. La icònica malvada de *101 dàlmates*, amb el cabell tenyit meitat de blanc i l'altra meitat de color negre, i amant incondicional de les pells, és la protagonista d'aquest film. La pel·lícula narra els orígens de Cruella diversos anys abans dels esdeveniments que passaven en el clàssic de Disney. Descobrirem com Cruella es va tornar tan freda i retorçada, a més de com va néixer la seva obsessió per les pells?

una emocionant travessia. Deixarà enrere l'aïllat poble en el qual viu des de fa cinquanta anys, situat en el punt més al nord de Gran Bretanya, per viatjar fins a la seva ciutat natal, a l'extrem més al sud del país, utilitzant per a això una targeta gratuïta d'autobús. L'intrèpid protagonista plantarà cara al temps, a l'edat i al destí amb la condició de complir la promesa que li va fer a la seva esposa, Mary. Tornant al seu passat, Tom descobrirà el món modern i una diversitat multicultural britànica que fins llavors desconeixia. En el camí, les seves aventures seran registrades per les persones que coneix i ajuda, i al final del seu viatge, sense saber-ho, s'haurà convertit en una *celebrity* de les xarxes socials.

EL OTRO GUARDAESPALDAS 2

EUA 2021. Dir. Patrick Hughes. Amb Ryan Reynolds, Salma Hayek i Samuel L. Jackson. Acció. Seqüela d'*El otro guardaespaldas*. El guardaespalles Michael Bryce i l'assassí a sou Darius Kincaid tornen a la càrrega en una nova missió per garantir la pau i l'estabilitat a Europa. Bryce, encara sota recerca i sense llicència, gaudeix d'un any sabàtic,

quan Sonia Kincaid, la impulsiva i perillosa dona de Darius, reapareix perquè l'ajudi a alliberar el seu marit i lluitar contra un complot mundial en el qual estan implicats un malvat grec i un cèlebre exagent.

EN UN BARRIO DE NUEVA YORK

EUA 2021. Dir. Jon M. Chu. Amb Anthony Ramos i Corey Hawkins. Musical. Basat en el musical de Broadway, segueix un grup de veïns del barri Washington Heights de Nova York. El principal és Usnavi, l'amo d'un magatzem que va ser criat per la seva àvia i que somia a tornar algun dia a la seva República Dominicana. L'àvia Claudia, que exerceix el rol d'àvia per a molts dels veïns del barri; Vanessa, de qui Usnavi està perdudament enamorat, i Nina, una vella amiga de Usnavi que torna al barri després de molt de temps, portant-li notícies inesperades als seus pares, són els qui han estat estalviant tota la vida per donar-li una millor educació acadèmica que la que ells van tenir.

ENVIDIA SANA

França 2020. Dir. Daniel Cohen. Amb Vincent Cassel, Bérénice Bejo, Florence Foresti i François Damians.

Comèdia. Léa, Marc, Karine i Francis són dues parelles d'amics de tota la vida. El marit masclista, la xicota cridanera... Tots ocupen el seu lloc en el grup. L'harmonia trenca el dia en què Léa, la més discreta de tots, els comenta que està escrivint una novel·la que es converteix en un èxit de vendes.

MY MEXICAN BRETZEL

Espanya 2019. Dir. Nuria Giménez Lorang. Documental. Diari íntim d'una dona de classe acomodada, Vivian Barrett, il·lustrat per les filmacions casolanes del seu marit, León, un ric industrial, entre els anys 40 i 60 del segle passat. La pel·lícula és també un melodrama clàssic al Douglas Sirk o Todd Haynes, amb els sentiments a flor de pell. Un viatge a través de la vella Europa. Un somni romàntic.

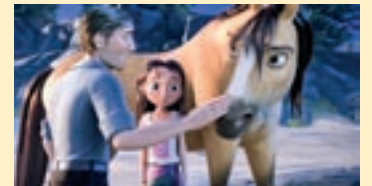
OPERACIÓN CAMARÓN

Espanya 2021. Dir. Carlos Therón. Amb Julián López, Natalia de Molina, Miren Ibaruren i Carlos Librado. Comèdia. Desconegut en el món de l'hampa, amb aspecte

de desgraciat i dots de concertista clàssic, Sebas, un policia novençà, és perfecte per a una perillosa missió: infiltrar-se com a teclista en Els Lolos, una banda carrinlona de flamenc-trap que tocarà en les noces de la filla d'un traficant local...

SPIRIT: INDOMABLE

EUA 2021. Dir. Elaine Bogan i Ennio Torresan Jr.. Animació. La vida de Lucky Prescott canvia per sempre quan se'n va de la seva casa a la gran ciutat a un petit poble fronterer en el qual fa amistat amb un cavall salvatge anomenat Spirit.

UN LUGAR TRANQUILLO 2

EUA 2021. Dir. John Krasinski. Amb Emily Blunt, Millicent Simmonds i Noah Jupe. Terror. Després dels fatals esdeveniments succeïts a la primera part, la família Abbot ha d'enfrontar-se als perills del món exterior mentre lluiten en silenci per sobreviure. Forçats a aventurar-se en tot allò desconegut, aviat s'adonen que les criatures que cacen orientades pel so no són l'única amenaça que espera més enllà del camí de sorra. Seqüela de la reeixida producció *Un lugar tranquilo*.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Perfumes	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-
MANLLEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal de Gràcia	My Mexican Bretzel	-	-	19.00 (Cicle Gaudí)	-
RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Mucho ruido y pocas nueces	-	19.00	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	My Mexican Bretzel	19.30 (Cicle Gaudí)	-	-	-
	Operación Camarón	-	19.30	17.15 i 19.45	18.30 i 21.30
TORELLÓ		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
El Casal	Sorry We Missed You	-	-	-	20.30
VIC		Divendres i dissabte	Diumenge	De dilluns a dijous	
Sucre	Expediente Warren: obligado por...	15.45, 17.35, 20.00 i 22.10	11.45, 15.45, 17.35, 19.45 i 22.00	17.10, 19.45 i 21.50	
	En un barrio de Nueva York	21.30	21.30	21.15	
	Cruella	16.00 i 18.00	11.35, 16.00 i 18.00	17.00 i 19.20	
	Despierta la furia	19.50 i 22.00	19.50	19.30 i 21.40	

Spiral: Saw	19.40 i 22.20	19.40 i 22.00	22.20
El olvido que seremos	19.45	19.45	19.05
El otro guardaespaldas 2	15.50, 17.50 i 22.00	11.50, 15.50, 17.50 i 21.55	17.10, 19.25 i 22.00
Envidia sana	15.50, 20.00 i 22.15	15.50, 20.00 i 22.15	20.20 i 22.00
En un lugar tranquilo 2	14.00 (ds.), 15.45, 17.55, 20.10 i 22.30	11.55, 14.00, 15.45, 17.55, 20.10 i 22.00	17.15, 18.30 i 22.10
Spirit: indomable (cat.)	11.30 (ds.), 15.45 i 18.00	11.30, 15.45 i 18.00	17.40 i 19.30
Operación Camarón	11.40 (ds.), 13.45 (ds.), 16.15, 18.15, 20.30 i 22.15	11.40, 13.45, 16.10, 18.15, 20.30 i 21.55	17.20, 19.30 i 22.00
Spirit: indomable	16.15, 18.30 i 20.15	11.50, 16.15, 18.30 i 20.15	16.50
Raya y el último dragón (3D)	17.30	11.35 i 17.30	17.20

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
L'Esbarjo	El olvido que seremos	-	20.00	19.00	-

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	El viaje de Chihiro	-	16.30	-	-
	El inglés que cogió la maleta y se ...	18.30	18.45	17.00	18.15
	La escopeta nacional	20.15	-	-	-
	Mulholland Drive	-	20.30 (VOSE)	-	20.00
	Downton Abbey	-	-	19.00	-
	La increíble història de la pera gegant	-	-	11.30	-

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous
Edison	Lola	19.00 (VOSE)	21.00	19.00 (VOSE)	-	-	-	-
	En un barrio de Nueva York	21.00 (VOSE)	18.00	16.00 (VOSE)	19.00	19.00 (VOSE)	19.00	19.00 (VOSE)

GRANOLLERS		De divendres a dijous
Ocine	Spirit: indomable	16.00 i 17.45 / 16.45, 18.30 i 20.15 / 19.15
	Operación Camarón	19.30 i 21.45 / 16.00, 18.10, 20.20 i 22.30 / 17.00 i 21.00
	El otro guardaespaldas 2 (Atmos)	16.30, 18.30, 20.30 (dj. VOSE) i 22.30
	Un lugar tranquilo 2 (Atmos)	16.00, 18.00, 20.00 i 22.00
	El inglés que cogió la maleta y se...	22.00
	Envidia sana	16.15, 18.15, 20.15 i 22.15
	Los Croods 2: una nueva era	17.00
	Un lugar tranquilo 2	19.00 i 20.45
	En un lugar salvaje	22.30
	Expediente Warren: obligado por...	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30 / 17.30, 19.45 i 22.00
	Barbie y Chelsea: el cumpleaños perdido	16.15
	Cruella	16.30 i 19.00 / 18.15 i 20.45
	En un barrio de Nueva York	21.30
	Spiral: Saw	16.20
	Despierta la furia	18.10, 20.20 i 22.30
	Tom y Jerry	16.15

SANT CELONI		De divendres a dijous
Ocine	Cruella	16.15 i 20.30
	Spirit: indomable	16.00, 17.45, 18.45 i 19.30
	Operación Camarón	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30
	El otro guardaespaldas 2	16.30 i 22.30
	Un lugar tranquilo 2	18.30, 20.30 i 22.30
	En un barrio de Nueva York	21.30
	Tom y Jerry	16.00
	Expediente Warren: obligado por...	18.00 i 20.15

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1									■			
2							■					
3			■								■	
4						■						
5								■				
6		■										■
7				■							■	
8							■					
9	■								■			
10					■							
11			■								■	
12								■				
13						■						

HORIZONTALS: 1. Entre en Guillem i el seu Nissan, una ratlla. Ni remena la cua ni en fa, només l'ensinya / 2. Trèieu de mala manera el mamífer placentari. Vilatà que a Mallorca sovint deixen a fora / 3. Nucli del timbal. La flor que donà origen a can Jansana. El capciró del dit / 4. Si ha de ser voluntari segurament serà cap. Albiri un paquet de tabac / 5. Té gust d'Àlícia, el guisat en terra de meravelles. Paperetes malbaratades / 6. Zero a l'esquerra. Tan embotidet que justreja / 7. Per tenir un braç escapçat mostra una traça il·limitada. Capa de la pell feta de merda. Icona de secà / 8. Sorprendre d'allò més amb un remenat de tirona. Tan magra que ja és conducta de risc / 9. Es repeteix tant que ningú la compta. Enclusa per fer tasses / 10. Poso nanses i no sona bé. Els avergonyits que ni cafès ni rebentats / 11. Peus de porc. Si es tractés de fer el gall no, però per rentar ja va bé. Cul de cafè / 12. Una pel·li en quatre paraules. Fastiguejat pel mal estat de la toia / 13. Per ser una malaltia desperta un interès molt insà. Quan el cuiner francès passa a l'acció aquí hi ha ebullició.

VERTICALS: 1. No és precisament una fembra encisadora, amb la feina de merda que té... Rams malmesos per mars molt mogudes / 2. Dringa en butxaca putiniana. Reclam molt sovint exigit en veu alta / 3. Mitges de cotó. Aquests on dringuen és a les barres dels bars. S'ajunten a l'enroc / 4. Inquietud encara lluny de l'atac de nervis. No és com en Foix, només l'enamora el vell / 5. En Gaudí el va inventar i en Calatrava li ha fet honor. Por inexplicable per una part de la Corporació / 6. Se sorprèn davant una eina despuntada. Mostasses gasificades per a la guerra / 7. Mana al territori. Millora i augment per enlairament. L'Andreu fent trucs a Badalona / 8. Amb un poc de xavalla ja tens la garantia. Corria per la sabana fins que la va fitxar Montesa. El gallec / 9. Fer piscines sense delimitar. Un indret tan comú que ja resulta tòpic / 10. Plaqueta reduïda a metall i banyada d'argent. Cursivo-escriptent / 11. Abracen l'agnosticisme. Acabat, però rematat no. Plany de mig país / 12. Cereals amb la vila als afores de Manresa. Decora palaus enteixinats a còpia de destrossar casotes.

SUDOKUS

AMIC

Dificultat: mitjana

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

		8	7	4				
	3			9				7
2			3					
				5		8	4	
					1	9		3
			8	3	9	7		
5	2	7			4	3		
					3	1		4
3		4	5	8				9

Dificultat: difícil

						2		6
5		2	3			7		
		6			4		8	
3		9	6				7	
8			4				9	3
	2						6	
6		5	7	9			4	
4			5	8		6		
2					6			

SOLUCIONS

3	1	4	5	8	6	2	7	9
8	6	9	2	7	3	1	5	4
5	2	7	9	1	4	3	8	6
6	4	2	8	3	9	7	1	5
7	8	5	4	2	1	9	6	3
1	9	3	6	5	7	8	4	2
2	7	1	3	6	5	4	9	8
4	3	6	1	9	8	5	2	7
9	5	8	7	4	2	6	3	1

Dificultat: mitjana

2	7	8	1	4	6	9	3	5
4	9	1	5	8	3	6	2	7
6	3	5	7	9	2	8	4	1
1	2	4	9	3	7	5	6	8
8	6	7	4	2	5	1	9	3
3	5	9	6	1	8	4	7	2
7	1	6	2	5	4	3	8	9
5	8	2	3	6	9	7	1	4
9	4	3	8	7	1	2	5	6

Dificultat: difícil

13	M	O	R	B	O	C	O	C	O	I	O
12	S	I	N	O	P	S	I	O	I	A	T
11	R	C	F	R	E	G	A	L	L	E	
10	V	A	N	S	O	T	A	L	L	A	T
9	E	N	E	S	I	M	A	T	A	S	
8	A	T	O	N	I	R	P	R	I	M	A
7	R	A	Ç	D	E	R	M	A	I	C	
6	O	A	T	A	P	E	I	D	E	T	
5	D	E	L	I	C	I	A	N	U	L	S
4	A	L	G	U	N	N	O	L	L	O	U
3	M	B	G	N	Ç	A	N	A	D		
2	E	U	T	E	R	I	V	I	L	E	R
1	F	R	O	N	T	E	R	A	P	A	O